

привіт...

PARTNER WYDANIA

Wrocław
miasto spotkań

34036979

FOT.PIOTR SPIGIEL

Українська меншина та українські мігранти

Чи вдасться “разом”?

Фонд Калейдоскоп культур розпочинає реалізацію дворічного проекту під назвою “КОММ- коаліція організацій меншин і мігрантів”.

Ольга Хребор

уповноважена мера Вроцлава з питань мешканців українського походження

З 1 квітня до 30 вересня 2021 р. Головне статистичне управління проведе в Польщі національний перепис населення і житла 2021. Департамент релігійних конфесій та національних і етнічних меншин, Міністерство внутрішніх справ та управління спільно з Головним статистичним управлінням Польщі, представниками меншин у спільній комісії уряду та національних і етнічних меншин, а також представники воевод у справах національних і етнічних меншин підготують нас до “загальнопольського підрахунку”.

Попередній перепис був проведений у 2011 році, відтоді етнічний та національний ландшафт польський змінився діаметрально, зокрема, щодо української громади. Це буде важлива можливість для нас організовано і цілісно подивитися на наші спільноти. У межах перепису необхідно буде вказати країну народження, громадянство, рік прибуття в Польщу, а також національність (національну або етнічну принадлежність), мову, якою ми говоримо вдома або віросповідання. Це означає, що у випадку з українською громадою повернеться добре відома “дилема” “передбаченої та непередбаченої законом” меншини.

Мігранти та українці “за законом”

Загалом дилеми би не існувало, якби не той факт, що польське законодавство диференціює українців, які проживають на території Республіки Польща. Відповідно до ст. 2, пункт 1. закону з 6 січня 2005 р. Про національні і етнічні меншини та про регіональну мову (Законодавчий вісник № 17, поз. 141, зі змінами) меншина є групою польських громадян, яка разом відповідає таким умовам: 1) є менш численною від решти населення Республіки Польща; 2) істотно відрізняється від інших громадян, мовою, культурою або традиціями; 3) прагне зберегти свою мову, культуру або традиції; 4) є свідомо своєї історичної національної спільності і націлена на її вираження та захист; 5) її предки населяли нинішні території Республіки Польща упродовж не менше 100 років; 6) ототожнює себе з народом, організованим у власній державі. При цьому у другому пункті вищезазначеної статті серед дев’яти національностей, що становлять меншини у Польщі, ми також знаходимо українську меншину. Таким чи-

• **Ігор Соломон, голова Вроцлавського кола об’єднання українців у Польщі**

ном, правовий статус дає можливість українцям-громадянам Республіки Польща користуватися умовами, передбаченими законом, хоча б для безкоштовного вивчення рідної мови. Закон покладає на державні органи обов’язок підтримувати за допомогою грантів, культурну, художню та іншу діяльність спрямовану на розвиток культурної самобутності, яку здійснюють юридичні особи та неурядові організації, що репрезентують українців... з Польщі. Ми всі знаємо, які курйозні ситуації це породжує - коли на уроках української мови у списку “профінансованих” вважаються тільки українські діти з польським громадянством, а мігранти... у кращому випадку вони можуть тихенько залишитися в класі в якості “вільного слухача”.

Аналогічна “дилема” стосується підтримки телевізійних і радіопрограм, що реалізуються українською спільнотою. Визначення “ЗМІ меншин”, якими б засобами їх не здійснювали, ясно говорить про те, що вони цілком присвячені проблематиці національних меншин. Представники національних меншин не тільки беруть у них участь, а й самі розповідають про себе і про свої справи, є також адресатами цих передач. Якби ми хотіли пограти в театр абсурду, теоретично програми, що транслюються українською мовою, реалізовані в державних засобах масової інформації, повинні бути спрямовані виключно на людей з польським громадянством, які говорять українською мовою, за винятком мігрантів.

Коаліція меншин і мігрантів

Що ми можемо зробити з цим? Насправді не дуже багато. Рішення, при якому держава “захищає” або “підтримує” самобутність української меншини – власних громадян, навряд чи зміниться в найближчому часі. Однак у нас є можливість об’єднати кошти, силу організації та компетенції

лідерів. Неурядові організації меншини та мігранти є важливим елементом громадянського суспільства в Польщі. Це середовище, різноманітне за розміром, охопленням і профілем. Часто це люди, які займаються діяльністю самовіддано на добровільних засадах. Частина заходів ведеться неформальними групами, які не готові пройти процес реєстрації для недержавних організацій. Формальні вимоги грантів, пов’язані з реалізацією проектів, також збільшуються, що стає перешкодою для ведення регулярної діяльності. Специфіка та інші потреби груп меншин і мігрантів іноді ускладнюють співпрацю. Для лідерів меншин важливі конкретні компетенції, пов’язані з веденням діалогу, розвитком власної самобутності, інтеграцією середовища меншини і приймаючого суспільства. Своєю чергою, інша проблематика, зокрема юридична, пов’язана з легалізацією проживання, і адаптивна, постає перед мігрантами. Коротко кажучи, “старі українці” володіють ресурсами – установами, приміщеннями, а “новачки” – свіжою енергією та ідеями, якими вони готові ділитися. Саме тому Фондація Калейдоскоп Культур спільно з партнерськими організаціями з Польщі (крім Нижньої Сілезії залучені також організації з Мазовецького, Малопольського та Підкарпатського воєводства – а саме, за співпрацю в регіоні відповідатиме Фонд Наш Wybór – Варшава, Фонд Зустріч – Краків, Союз Українців у Польщі – Перемишль) розпочинає реалізацію дворічного проекту. “КОММ- коаліція організацій меншин і мігрантів”.

Об’єднуємо потенціали

Ефект синергії, який ми можемо отримати, створивши мережу співпраці між меншинами та мігрантами, є головною метою коаліції. Очевидні відмінності в пріоритетах і ресурсах організацій, що походять з середовища на-

ціональних і етнічних меншин (з більш тривалим стажем і фінансовими можливостями), і тих, які були створені мігрантами в останні кілька років. Тим не менш, ми вважаємо, що, покращуючи комунікації і визначення потреби, ми можемо створити платформу для співпраці. Тому ми запрошуємо всіх – як офіційні організації, так і неформальних лідерів спільнот, представників преси та соціальних груп до співпраці. Наша діяльність зосереджена на діагностиці потреб середовища організації та лідерів, створенні умов для розвитку партнерства в інтересах меншин та мігрантів між громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування та установами, організації тренінгів, наставництва, підтримки реалізації Ваших ініціатив (також фінансовій!) і просування ваших ініціатив під спільної егідою коаліції.

Перш за все визначення потреб

Відсутність детальної діагностики потреб неурядового середовища ускладнює надання системної, реальної підтримки організаціям та ініціативам меншин, налагодженню співпраці з місцевими органами влади та державними установами. Таким чином це обмежує можливість їх розвитку, необхідного для реагування на нові виклики. Відсутність можливостей для підвищення компетентності, низький рівень співпраці та взаємної підтримки лідерів – це шлях до вигорання активістів і, як наслідок, до припинення дій в інтересах місцевих громад.

У рамках коаліції M&M ми будемо підтримувати ініціативи та лідерів на місцевому рівні, тому спочатку ми хочемо познайомитися ближче. Тому, першим етапом проекту стане діагностика ситуації з НУО, лідерів мігрантів та меншин. Ми хочемо проаналізувати поточну ситуацію організацій/активістів/ ЗМІ меншин

в різних воєводствах, беручи до уваги їх сфери діяльності, джерела фінансування, мережі співпраці та бар’єри, з якими їм доводиться стикатися в суспільному житті суспільства, наприклад, у співпраці з місцевою громадою та з муніципальною владою. Для нас особливо цінною є інформація про ваші потреби та ідеї розвитку. У співпраці з експертами з Вроцлавського університету нині ми розробляємо опитування і методи дослідження і вже найближчим часом запросимо Вас взяти у ньому участь.

Проект складається з багатьох етапів, і ви обов’язково знайдете щось для себе. Залежно від потреб або етапу розвитку/просування Вашого НУО, або керівного персоналу, ви можете приєднатися до курсу аніматорів меншин і мігрантів, спрямованого для лідерів-початківців, скористатися наставництвом для організацій і неформальних груп, реалізувати свої ідеї в рамках бізнес-інкубатору для мігрантсько-меншинських ініціатив або взяти участь у Форумі партнерства та інтеграції. А можливо Вам необхідна тільки рекламна підтримка у вигляді відео-портретів ваших організацій або ініціатив? Аналіз потреб у вигляді звіту буде представлений в окремих воєводствах і місцевих органах влади. Дуже важливо, щоб ваші ініціативи та потреби були там! Зокрема, якщо ви живете в невеликих містах або сільських центрах, і Ваш голос не завжди чути. Повідомте нам про своє існування та бажання співпрацювати, надсилаючи запит на електронну скриньку lesya @ kalejdoskopkultur.pl та стежте за інформацією про наступні етапи проекту на нашому сайті: kalejdoskopkultur.pl.●

• Проект КОММ - коаліція меншин і організацій-мігрантів реалізується за рахунок Програми активних громадян - національний фонд, що фінансується з фондів ЄС

K O M M

Koalicja Organizacji
Mniejszościowych i Migrantkich

Island
Licencje i
Norwegia

Active
citizens fund

KALEJDOSKOP
KULTUR

Związek
Ukrainców
w Polsce
Stowarzyszenie

Nasz
wybór

ZUSTRICZ

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG

Стінопис

Жінки несуть зміни

У Вроцлаві намалювали стінопис на знак солідарності з Білоруссю. - Сподіваюся, білоруси сприймуть його як сигнал про те, що Вроцлав і Європейський Союз стоять за ними горою, - говорить автор ідеї.

Кароліна Козакевич

Стінопис знаходиться на фасаді багатоквартирного будинку по вул. Легницькій 64.

- Це фігура жінки, а автором малюнку є художниця Анна Редько, яка живе в Білорусі, - говорить Лешек Гас, ініціатор і директор Бюро Європарламенту у Вроцлаві.

Непохитна героїня

Жіноча фігура повинна бути алегорією. - Білоруська революція є жіночою. І я говорю не тільки про Світлану Тихановську. Це посилення на живі картини, які ми бачимо на білоруських вулицях. Там багато молодих жінок, які протестують - пояснює

• Стінопис знаходиться на фасаді багатоквартирного будинку по вул. Легницькій 64
FOT. KRZYSZTOF ĆWIK / AGENCJA GAZETA

Гас. - Демонстрації тривають уже понад 200 днів. Героїня стінопису демонструє непохитність і величезну рішучість. При цьому вона спокійна, тому що ці протести мають мирний характер.

У той же час, стінопис - це шана демократичній опозиції в Білорусі, яка в 2020 р. отримала премію імені Сахарова за свободу думки.

Жест солідарності

Серед осіб, які працювали над стінописом, були білоруси, які постійно проживають в Польщі.

Марія Тульжанкова нещодавно захистила диплом у Вроцлавській Академії художніх мистецтв. Вона повернулася до Білорусі, де була заарештована і засуджена.

- Міграція посилюється, особливо останнім часом. Як регіональне бюро, ми хочемо зробити наш внесок у інтеграційний процес. Створюючи стінопис, ми хочемо в алегоричний спосіб вписатися в міський пейзаж. І в той же час ми хочемо показати, що наша діяльність не обмежується тільки будівлею регіонального бюро Європарламенту, а виходить також у міський простір, - пояснює Гас. ●

Як розрахувати податок

Вроцлав залежить від Тебе

Наше місто – так як щороку – проводить акцію, метою якої є заохочення до подавання декларації про доходи (поль. PIT) із вроцлавською адресою проживання.

Від 15 лютого перші платники податків вже подають свої декларації про доходи та податки. Ми заохочуємо до того, щоб у декларації про доходи та податки вказувати Вроцлав.

допомога у розвитку міста

30 квітня минає термін подачі декларації та виправлення декларацій PIT. Щоб розрахуватися із податковими органами саме у Вроцлаві, достатньо виправити (вказати) у декларації про доходи та податки адресу проживання у Вроцлаві. Подача декларації PIT у Вроцлаві – це фінансова допомога у розвитку міста під час епідемії, а також можливість користування безкоштовними вхідними квитками у вроцлавських установах і знижками на користування багатьма вроцлавськими атракціонами. Місто розпочинає промоутерську кампанію під гаслом: «Вроцлав залежить саме від Тебе! Подай декларацію про доходи та податки у Вроцлаві».

Кожен, хто платить податки у столиці Нижньої Сілезії, може

взяти участь сучасній, пристосованій до потреб мешканців міста програмі Наш Вроцлав. Йдеться про кожного мешканця міста, який подасть декларацію про доходи та податки PIT, вказуючи вроцлавську адресу проживання та зареєструється на участь у програмі, вказавши вроцлавську адресу проживання. Після того, як платник податків зареєструється на участь у програмі, він одержить дуже багато можливостей: знижку на відвідування багатьох установ та атракціонів, раз на рік може безкоштовно відвідати зокрема зоопарк, Гідрополіс чи аквапарк. Він може також одержати іменні проїзні квитки на визначений час за ціною перед її підвищенням.

Наш Вроцлав

2020 рік був дуже важкий, не тільки з огляду на пандемічну ситуацію та пов'язані з нею обмеження. Локдаун, зменшення рівня економічного зростання, втрата робочих місць – усе це мало вплив на міський бюджет і матиме вплив також цього року. До нього потрапить менше грошей, якщо йдеться про місцеві податки та оплати, а також про податки PIT, що сплачують усі громадяни, які працюють, а також податки від доходу юридичних осіб (поль. CIT).

Саме тому гаслом кампанії є слова: «Вроцлав залежить саме від Тебе! Подай декларацію про доходи та податки у Вроцлаві». З одного боку, йдеться про відповідальність за малу батьківщину, і

ми показуватимемо, яка користь є для міста від того, що ми платимо податки саме тут. З іншого, ми хочемо показати, що подача декларації про доходи і податки несе у собі користь, оскільки можна отримати багато вигод, пов'язаних із постійно втіленою у життя програмою «Наш Вроцлав».

Лотерея

Ми знаємо, що інші міста Польщі беруть нас за приклад (зокрема у Лодзі є «Карта лодзянина»). Так було тоді, коли ми першими в Польщі організували «Лотерею для платників податку PIT», так є також тепер, коли – за програмою «Наш Вроцлав» – широке коло мешканців міста може скористатися знижками та безкоштовними вхідними квитками на атракціони. Пандемія показала, що у скрутні часи ми можемо об'єднатися і боротися за свої місто, а також за своє майбутнє.

PIT у двох словах

PIT (від англ. Personal Income Tax) – це податок на прибуток фізичної особи. Згідно з польським законодавством, щороку з 1 лютого до 30 квітня працівник, який отримував дохід у Польщі в минулому році, зобов'язаний скласти до податкової інспекції декларацію PIT за попередній календарний рік.

Існує кілька видів податкових декларацій. Найбільш поширеною є форма PIT-37. Цей вид декларації складає особа, яка працевлаштована на основі тру-

дового договору, договору доручення або договору на виконання разової роботи. Роботодавець до кінця лютого зобов'язаний надати працівникові заповнений PIT-11. У цій декларації ви знайдете інформацію про те, скільки ви заробили грошей в минулому році і який податок вже сплачено роботодавцем.

Зазвичай декларацію потрібно подати до 30 квітня поточного року.

Три способи податкового розрахунку:

- надіслати декларацію онлайн,
- заповнити паперову декларацію та закинути її в спеціальну урну перед податковою інспекцією у вашому районі
- заповнити паперову декларацію і надіслати поштою на адресу податкової інспекції за місцем проживання.

Швидкий і зручний спосіб розрахування PIT – подати онлайн-декларацію. Розглянемо крок за кроком, як врегулювати PIT на урядовій платформі e-Urząd Skarbowy.

На сайті Minfinu podatki.gov.pl виберіть e-Urząd Skarbowy. Увійдіть. Зробити це можна за допомогою довіреного профілю (Profil Zaufany) або інтернет-банкінгу. Іншим способом входу є введення своїх даних: номеру PESEL або NIP, дати народження, суми доходів, вказаних у декларації за 2019 рік, суми доходу, вказаній в інформації від роботодавця за 2020 рік (наприклад, PIT-11).

Виберіть Твій е-PIT.

Перевірте свої дані

Ви можете змінити дані, якщо вони не правильні, змінити спосіб розрахунку (наприклад, спільно з чоловіком), вказати громадську організацію, якій ви хочете передати 1% податку. Підтвердіть та надішліть декларацію

Завантажте адміністративне підтвердження отримання декларації (URO).

Всі податкові відрахування із заробітної плати називаються називаються задатками (zaliczki).

Якщо сума виплаченого роботодавцем авансового платежу буде нижчою, ніж належний податок, вам доведеться заплатити додатковий податок, а якщо вищою – податкова інспекція поверне вам надлишок на Ваш рахунок.

Пам'ятайте, що для повернення більшого надлишку або зменшення суми податку, який необхідно доплатити, можна скористатися податковими пільгами. Наприклад, пільга по догляду за дитиною, для донора крові, інтернет-пільга або пільга на реабілітацію.

Якщо Ви не досягли 26-річного віку та Ваша заробітна плата не перевищує 85 528 злотих бруто в податковому році, ви маєте право скористатися пільгою для молодих – так званий “нульовий PIT”. Це означає повне звільнення від сплати податку на прибуток.●

Міське управління Вроцлава

Мова ворожнечі

В'їлися на мігрантів

- Спочатку слова, цькування, потім дискримінація, ізоляція і маргіналізація, і, врешті-решт, акти насильства, - каже Бартоломій Чьонжинський, представник мера міста, у відповідь на статті, які з'явилися у газеті "Gazeta Wrocławska".

Магда Нораі

">>Українці - ху...! Валіть туди, звідки приїхали!<<. Бійка в автобусі у Вроцлаві" - таку назву має стаття, яка нещодавно була опублікована на порталі "Вроцлавської газети". Раніше там можна було прочитати аналогічні статті, де, написавши про дорожні зіткнення або акти вандалізму, журналісти підкреслювали українське походження злочинців.

Так само газета відноситься, втім, і до громадян інших національностей, які проживають у Вроцлаві. Того ж дня у ній було опубліковано інформацію під назвою "П'яний кореець став причиною аварії у Вроцлаві". Поліція: >> наслідки непереносимості алкоголю азіатами<<".

Слова - це тільки початок

- Це завжди починається однаково. Нацисти називали євреїв тарганами. Спочатку слова, потім дискримінація, ізоляція і маргіналізація, а закінчується актами фізичного насильства, - підкреслює Бартоломій Чьонжинський, уповноважений мера Вроцлава з питань толерантності та проти-

• Ніна Кусьмеж, Ольга Хребор, Бартоломій Чьонжинський FOT. GRZEGORZ RAJTER/SCREEN

дії ксенофобії. - У таких текстах про п'яних українців чи корейців йдеться про цькування. Це політика відатися на мігрантів. Адже ніхто не пише, що саме поляк напався або щось вкрав.

За словами Чьонжинського, дії "Вроцлавської газети" - табloidна тенденція, яку часто можна зустріти, наприклад, у британських ЗМІ: - Я закликаю журналістів цієї редакції перевірити, як почуються поляки, які проживають у Великобританії, коли вони читають про польських злодіїв або польських п'яниць. Я переконаний, що українці сприймають це так само.

Того ж дня на порталі газети з'явився ще один такий текст: "Українець в орендованій машині спричинив аварію на вул. Легницькій. У нього не було водій-

ського посвідчення". Ще раз підкреслена національність водія, хоча вона не має ніякого відношення до описаної ситуації.

Хвиля мови ненависті

Чьонжинський: - у четвер на порталі "Вроцлавської газети" з'явилася хвиля ксенофобії та стався вибух мови ненависті. Редакція стигматизує мігрантів уже в назвах текстів. Ми неодноразово закликали її припинити подібні публікації. Це шкодить також репутації міста. Ми раді, що у нас у Вроцлаві є мігранти. Ми хочемо, щоб з гостей вони перетворилися в наших сусідів. Водночас, такі статті образливі для них і можуть позбавити їх бажання залишатися в місті.

На його думку, це також може спровокувати деяких поляків до нападів на цю групу людей:

- Редакція газети відповіла нам, що нічого поганого не бачить ні в своїх статтях, ні в коментарях користувачів Інтернету під ними. Коментарі - це виливання бруду та особлива провокація і пропаганда ненависті в ЗМІ. Редакція їх не видаляє, не модерує.

Жест міста для українців

- Такі статті завдають удару не якійсь абстрактній групі. Українці - це не ідеологія. Це пані Ніна, це я, - підкреслює Ольга Хребор, уповноважена мера Вроцлава з питань мешканців українського походження - Вроцлав - це місто польсько-українського діалогу. Тому ми розпочали інформаційну кампанію на цю тему. Також буде створена нова ініціатива під назвою коаліція організацій меншин і мігрантів.

У міському транспорті МРК уже з'явилися кліпи, що демонструють Україну. Це фільми, які пропагують не тільки саму країну, але і її жителів.

- Сподіваюся, це теж приємний жест для українців, які живуть у Вроцлаві та сумують за своєю країною. Особливо зараз, за часів пандемії, коли вони не можуть відвідувати свою Батьківщину, - підкреслює Хребор. - Жителі Вроцлава можуть дізнатися про таку Україну, якою її знаємо ми - вроцлав'яни українського походження. Це тепла і захоплива країна.

Підтримка діалогу

Вважається, що у Вроцлаві можуть проживати до 60 тис. Українців. Ніна Кусьмеж приїхала сюди в 1997 році за порадою знайомих. Уже 14 років вона працює водієм у МРК. - Коли я переїхала у Вроцлав, я не знала польської мови. У мене ніколи не виникало проблем з поглядом на мою національність. Усі мені дуже допомагали.

Вона виховала трьох дітей: - до них завжди добре ставилися в школі. Мені дуже шкода, що нашу спільноту сприймають через призму якихось винятків. Зрозуміло, що при такій великій хвилі міграції приїжджають різні люди, але це поодинокі випадки.

Відео, які показуються в транспортних засобах МРК, підготували молоді волонтери з групи Ukraїner. Ніна Кусьмеж теж їх бачила: - я дуже здуршена, хотіла б поїхати туди. Я вважаю, що такі кампанії необхідні. Поляки повинні бачити, що Україна - прекрасна країна і її варто відвідати. ●

Нова мапа Вроцлава для мігрантів

Як не загубитися в місті?

Для осіб, які приїхали до Вроцлава з інших країн і роблять свої перші кроки в місті, була створена карта із зазначеними на ній важливими адресами та практичними порадами.

Домініка Творек

Карта WroMigrant зображує такі місця, як відомства, медичні установи, а також офіси місцевих неурядових організацій, до яких можна звернутися за інформаційною підтримкою. У публікації також можна знайти поради щодо легалізації перебування та роботи, освіти, безпеки або громадського транспорту.

З лютого 2021 р. такі карти можна знайти у вроцлавських

• Карта WroMigrant зображує такі місця, як відомства

MATERIAŁY PRASOWE WROCŁAWSKIEGO CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZNEGO

державних установах, відомствах, центрах обслуговування населення, консульських установах і неурядових організаціях, які працюють із мігранта-

ми, а також у вишах, центрах активності мешканців та деяких школах. Вони доступні польською, англійською, українською, російською та біло-

руською мовами, як в паперовій версії, так і онлайн на сайті Wielokulturowy Wrocław.

Труднощі

Перед якими труднощами (проблемами) постають мігранти у Вроцлаві? Не секрет, що найскладнішим питанням є легалізація перебування.

- Цей процес може затягуватися до декількох років і часто заважає мігрантам нормально функціювати. Ми бачимо зусилля Нижньосілезького воєводського управління щодо зміни цієї ситуації. Саме тому нами було розпочато співпрацю в галузі інформаційної допомоги мігрантам, аби їх заяви на видачу дозволу на перебування були заповнені правильно та складені з усіма необхідними документами, що може пришвидшити час розгляду справи, - повідомляє Альберт

Мішчорак з Вроцлавського центру суспільного розвитку (WCRS).

Ще одна проблема - це освіта.

- Підтримки потребують насамперед діти, які, приїжджають без знання польської мови. Для вирішення цієї проблеми, ми відкрили в різних частинах Вроцлава спеціальні підготовчі класи, де діти покращують знання польської мови та реалізують навчальну програму. Питання освіти також стосується дорослих, які часто цікавляться мовними курсами. У Вроцлаві такі курси проводяться неурядовими організаціями, діяльність яких фінансується з міського бюджету. Саме до них ми направляємо зацікавлених осіб, - зазначає Мішчорак.

Проводяться також навчальні заняття для публічних служб. Їх метою є підвищення міжкультурної компетентності посадовців. ●

Краща інтеграція

- У Польщі немає міграційної політики. Тому ми хочемо створити її «знизу вгору», - каже Бартоломій Потоцький, керівник створеного у Вроцлаві Інституту прав мігрантів. Це ініціатива Фундації України та Почесного Консульства України у Вроцлаві.

Магда Ногай

- Одного разу якийсь політик заявив, що вибори виграються не у Варшаві, а в Конському, - каже Бартоломій Потоцький. - Я можу сказати, що міграційна політика не створюється на площі Спасителя у Варшаві, а в економічній зоні, де панує високий рівень безробіття. Тільки якщо виявиться, що там вже немає проблем з працевлаштуванням мігрантів і з легалізацією їх перебування, ми зможемо визнати, що домоглися успіху.

Можливість розвитку

Інститут прав мігрантів повинен працювати не тільки у Вроцлаві та інших великих містах, але і в невеликих місцевостях, тому що туди також приїжджають на роботу іноземці. - У Польщі немає міграційної політики. Повідомляється, що над таким документом ведеться робота, але в цій справі не проводяться відкриті консультації. Тому ми вирішили будувати цю політику „знизу вгору”, - каже Потоцький. Раніше він був керівником юридичного відділу Фундації України. - Ми не збираємося дивитися на мігрантів виключно як на працівників. Цей погляд вже застарів. До сих пір ми працювали тільки над питанням, пов'язаними з легаліза-

• Інститут прав мігрантів це ініціатива Фундації України та Почесного Консульства України у Вроцлаві
MATERIAŁY PRASOWE

цією перебування мігрантів, але прийшов час рухатись вперед. До іноземців потрібно ставитися як до окремої групи інтересів, у якій є свої амбіції та проблеми. Вони повинні мати можливість розвиватися в цій країні. Їх у Польщі - 2 мільйони, а це становить 5 відсотків населення цієї країни. Дивно, що у такої великої групи не було організації, яка б цілісно займалася нею (прим.ред. - цілісно) і показувала, що їй може запропонувати Польща.

Мігранти пов'язують свою долю з цим містом

Вроцлав - це одне з міст, де проживає найбільше мігрантів. Це в основному українці. - Їх кількість значно збільшилася з 2013 року, тобто з початку російсько-українського конфлікту, - каже Катерина Порвіт з Центру досліджень мігрантів.

У 2013 р. в Польщі було понад 235 тис. іноземців, а в у 2016 р. вже 1,3 млн., а 2 роки пізніше - 1,5 млн. У цій групі більше 90 % завжди становили українцями. Серед тих, хто живе у Вроцлаві середній вік становить 33 роки, а 52 % становлять жінки.

ціллю інституту є просвітницька діяльність, яка пройде під девізом «Повага до людей і праці»

- Нас здивувало те, що 58 % - це люди, які мають ступінь бакалавра або навіть вищу освіту, говорить Порвіт. - Вроцлавський ринок праці у випадку мігрантів характеризується диверсифікацією. Переважає зайнятість у виробництві та послугах. Українці виконують в основному прості роботи. Але не тільки, оскільки 30 % є спеціалістами середнього рівня.

Аж 72 % осіб на питання Центру досліджень мігрантів в якості основної перешкоди для проживання в Польщі назвали бар'єри для отримання документів, легалізуючих їх проживання.

- 29 % у 2018 р. все ще чекало на видачу рішення про дозвіл на

постійне проживання. Воеводське управління у Вроцлаві в основному через кадрові проблеми не було підготовлено до такої великої кількості мігрантів, - пояснює Порвіт.

- У тому-то й справа, що місцеві мігранти зв'язуються з цим містом. - 49 % не мають домашнього господарства, родини в Україні. Вони приїжджають з родинами, або перевозять їх сюди.

2885 zł нетто - це середній місячний зарібок українців у Вроцлаві.

П'ять завдань

Інститут прав мігрантів покликаний допомогти їм краще інтегруватися. Його засновники поставили перед собою п'ять завдань на 100 перших днів діяльності.

Ціль № 1 - це створення так званої «швидкої карти», яка допоможе ефективно отримати залегалізувати перебування в Польщі.

- Очікування на документи понад рік - 2 недопустима ситуація. Ми представимо пропозиції щодо змін у законодавстві, які полегшують цей процес, - обіцяє Потоцький.

Друга мета буде реалізована під девізом «Зрозуміти закони». Інститут створить та опублікує словник польсько-англо-українських юридичних термінів. - Скоро до нас почнуть приїжджати мігранти з Великобританії, яка виходить з Євросоюзу, - пояснює управляючий. - Ми хочемо допомогти в розумінні законів, тому що спостерігаємо, що це викликає труднощі. Ми хочемо, щоб будь-яка людина, яка працює з іноземцем, могла звернутися до цього словника.

Іноземці також зможуть скористатися «Домашнім курсом конституції». Його проведення - це третя ціль, яку поставив собі інститут. - Велика частина іноземців хоче оселитися в Польщі. Ми вирости в цій системі, тому розуміємо її. Вони не мають таких знань «за замовченням» Ми хочемо показати їм, у чому суть цієї країни. Хороша інтеграція базується на розумінні, - переконує Потоцький.

Четвертою ціллю інституту є просвітницька діяльність, яка пройде під девізом «Повага до людей і праці».

- З точки зору дотримання трудових прав у Польщі нам багато належить надолужити, мова йде не тільки про іноземців, - пояснює глава Інституту. - Ми хочемо дати мігрантам, а також їх роботодавцям інструмент, за допомогою якого вони зможуть дізнатися свої права один одного.

Інститут також хоче забезпечити «рівний доступ до освіти з самого початку» - це і є назва п'ятої цілі ІІІМ. - У батьків українських дітей є проблеми із влаштуванням їх до польських шкіл, тому що вони переповнені і дирекція відмовляється, - пояснює Потоцький. - Бувають діти, які були в Польщі більше року і ніколи не ходили в школу, і до того ж ніхто цього не перевіряв і не відреагував. ●

Мігранти написали кулінарну книгу

Кулінарна подорож світом

Вроцлавський Фонд Go'n'act безкоштовно видав книгу рецептів з усього світу, написану мігрантами, які живуть у нашому місті. Це привід познайомитися з іншими культурами завдяки їхній кухні.

Домініка Творек

У 2019 році Фонд Go'n'act організував акцію “Давайте знайомитись від кухні” (пол. - Poznajmy się od kuchni”). Вона полягала в тому, щоб незнайомі люди або цілі родини готували разом чи

запрошували один одного на вечерю. З огляду на пандемію акцію було призупинено.

- Попри це ми хотіли знайти спосіб проводити такі “міжкультурні зустрічі” в іншій формі, яка так само дозволить налагоджувати діалог, долати бар'єри між нами. Так виникла ідея, аби вроцлав'яни-мігранти підготували кулінарну книгу, - розповідає Магда Шиманська, голова Фонду Go'n'act.

У книзі зібрані вегетаріанські рецепти страв з Індії, України, США, Канади, Сирії, Кенії, Ізраїлю, Туреччини і Таїланду. Це символічне запрошення до міжкультурного столу, який сьогодні можна зустріти у багатьох домівках нашого міста.

Спільне готування

- Ми віримо, що таким чином створюємо простір для знайомств, атмосфери відкритості і взаєморозуміння. Ми хочемо, щоб вроцлав'янки і вроцлав'яни, незважаючи на те, що локдаун закрив усіх нас у домівках, залишалися відкритими один для одного, як і до сих пір - говорить Олександра Стахура, координаторка проекту.

До спільного готування організатори заохочують усіх, а особливо дітей. Єрусалимський кугель, представлений у книзі Даніелем, буде добрим приводом, аби поговорити з дітьми про іудаїзм та інші світові релігії. Кенійські махамрі, які опи-

сав Патрик, дають можливість познайомитися з різноманітністю країн Африки. А Сирійський варіант квасолі з рисом, запропонований Нахлой, - натхнення для розмови про сучасні міграції.

Не тільки рецепти

Це не тільки збірка рецептів, але і можливість ближчого знайомства з персонажами, які діляться своїм родинними рецепти.

“Мене звуть Умуткан, але друзі кличуть мене Умут. Я - програміст. Я народився в Туреччині, в Малатії. Оскільки мій тато був солдатом, ми неодноразово перейжджали з місця на місце і в кінцевому підсумку оселилися в

Кушадаси. Це гарне місто, розташоване на турецькому узбережжі”, - розповідає один з авторів рецептів.

І продовжує: “Одного разу я вирішив переїхати з цього прекрасного міста і розпочати власну пригоду в екзотичній для мене Польщі. Я постійно відкриваю для себе цю країну, знайомлюся з новими людьми, дізнаюся нові речі, і мені це дуже подобається. Я знайшов багато спільного між польською та турецькою мовами. Переді мною стоїть виклик - я хотів би колись навчитись розмовляти польською мовою”.

Кулінарну книгу можна замовити безкоштовно з веб-сторінки фонду. ●

Студенти – сила Вроцлава

Я народився у “найбільш східному районі Вроцлава”

– у Львові, тепер мешкаю у Вроцлаві – “самому західному районі Львова”. Ріс в оточенні польсько-російсько-україномовних друзів, від малого розумів, що не слід розділяти людей на групи за національністю, етнічним походженням, мовою, тощо - говорить Мирослав Лебідь.

Розмова з керівником проекту „Study in Wrocław”

АЛЕКСАНДР БОНДАРЬ: Пане Мирославе, для початку розкажіть трішки про себе.

МИРОСЛАВ ЛЕБІДЬ: – Після закінчення школи у Львові я виїхав на навчання до Вроцлава. Закінчив філологічний факультет, потім навчався на журналістиці. Здобув також післядипломну освіту з напрямку “управління” у Вроцлавському економічному університеті. 15 років працюю в проєкті “Study in Wrocław” в структурі Агенції розвитку вроцлавської агломерації.

З дружиною я познайомився в студентські роки у Вроцлаві. У Вроцлаві народився мій син, котрому зараз 14 років.

Як Вроцлав з’явився у Вашому житті?

– Вроцлав був присутній в моєму житті від малих років. В дитинстві багато разів з батьками і братом доводилось тут бувати. Чудово пам’ятаю враження від відвідання зоопарку. Навіть без “Африкаріуму” він приніс неймовірні емоції. Від літньої спеки рятували прогулянки біля Зали Століття.

Пам’ятаю величезну чергу в Рацлавіцьку панораму, яка у 1985 тільки –но відкрилася після реставраційних робіт. З сентиментами згадую також величезний базар “Plac Wolności”, де можна було витратити всі кишенькові гроші на табір німецької залізної дороги “TT Piko” і на солдатиків, яких я теж колекціонував.

Подорож до Вроцлава, завжди була святом. Під час однієї з поїздок я придбав прапорець з гербом міста. Так він став постійним елементом моєї дитячої, а згодом юнацької кімнати.

Черговий етап, коли я ще міцніше пов’язав своє життя з Вроцлавом, почався після закінчення середньої освіти у Львові. У вересні 1990 року приїхав на підготовчий рік до Вроцлавської політехніки, а в подальшому продовжив навчання у Вроцлавському університеті.

Проблем з польською мовою не було, оскільки цією мовою

я спілкувався вдома. Також я закінчив дві польські школи у Львові. В плані мови я не виділявся серед студентів мого потоку. Складнощі, звичайно, були, але вони виникали з “пробілів” в освіті, доводилось наздоганяти моїх ровесників. Без інтернету, без мобільного зв’язку, лише конспекти, книжки та бібліотеки. Це був час, коли замість кредитних карток в гаманці охайно лежали бібліотечні карти. Коли на іспитах деякі старші професори відкривали мою залікову книжку і читали “місце народження: Львів”, їх погляд на мить зупинявся і слово за словом розмова переходила на іншу тему.

Покоління, яке з нуля відбудувало післявоєнну вроцлавську академічну спільноту на жаль, вже немає. Але спадщина, яку вони залишили, стала підґрунтям одного з найпотужніших науково-дослідних центрів в Польщі. Вже тоді я чітко собі усвідомив на скільки Львів і Вроцлав схожі. На мою думку – це не просто міста-побратими. Вони справжні брати. В них циркулює та сама органічна речовина, дуже схожий творчий фермент, це один й той самий ДНК. Приємно слідкувати за зміцненням відносин між мерами міст, за їх сприяння здійснюється велика кількість культурних, наукових, суспільних та економічних проєктів. Це справжня дружба з взаємною пошаною до культури, традиції, історії. Ці два міста створили мене таким, яким я зараз є.

Неймовірно, 31 рік у Вроцлаві! Як змінилося місто за ці роки?

– Протягом мого життя у Вроцлаві, мені довелося стати свідком величезної його трансформації. З розповідей післявоєнних переселенців до Вроцлава, чув, що місто довгі часи було занедбане, водії з цілої Польщі згадують Вроцлав як величезний будівельний майданчик з нескінченними заторами та потоком транспорту через місто. Зараз завдяки об’їзді ця проблема майже відсутня.

На початку 90-х р. почалась трансформація, яку започаткував Богдан Здроевські – перший демократично обраний президент міста. Вроцлаву завжди щастило до до хороших володарів міста. Кожен з них високо піднімав планку своєму наступнику.

Місто проходило теж через тяжкі випробування. Під час поєн, у липні 1997 року, під водою опинилось 40% території міста. Мешканці Вроцлава солідарно намагалися боротися з катастрофічним, рятуючи підвальні архіви бібліотек, історичні та житлові будинки.

Останні 15 років, на мою думку, були найбільш динамічними у розвитку міста (організація чемпіонату Євро-2012, статус культурної столиці Європи в 2016 році, проведення X чемпіонату світу з неолімпійських видів спорту Word Games 2017). Відразу після вступу Польщі до ЄС 1 травня 2004 року завдяки

• Мирослав Лебідь, керівник проєкту „Study in Wrocław” FOT. JANUSZ KRZESZOWSKI

Іноземці охоче вибирають вроцлавські виші з огляду на якість освіти, міжнародне середовище, цікаву і різноманітну освітню пропозицію польською та англійськими мовами. Найбільш популярні серед іноземців спеціальності - це управління, логістика, медичні спеціальності, ІТ, міжнародні відносини

втіленню збалансованої стратегії розвитку міста пришвидшився на економічний, комунікаційний, культурний та освітній розвиток інфраструктури в місті та регіоні. Створення умов та залучення потужних інвестицій з зарубіжним капіталом, дало відчутний поштовх до економічного розвитку міста та покращення якості життя. Зараз Вроцлав є лідером в галузі новітніх технологій.

Стратегія розвитку сучасного міста базується на проєкті “Wrocław Smart City” – збалансованому управлінню процесами впровадження змін в місті з максимальним використанням його потенціалу.

Цікаво, а як змінилася українська спільнота у Вроцлаві за ці роки?

– Багато років поспіль українська меншина зустрічалась в Товаристві українців у Вроцлаві, що протягом багатьох років очолює Ігор Саломон. Ця спільнота об’єднує українців та лемків, які вже багато років мешкають у Вроцлаві. Свіжий, більш сучасний подих української міграції, гуртувався навколо Фундації Україна, створеної невдовзі після заснування почесного консульства України у Вроцлаві.

Українські студенти, яких кількість у Вроцлаві різко почала зростати в 2006 року, активно організовували заходи спрямовані на презентацію місцевій вроцлавській спільноті сучасної української культури, а саме музики, літератури, традиційної кухні. Багато хто з них (прим. ред. – студентів) лише тут відчув і зрозумів поняття патріотизму влаштовувались фестивалі “Viva Ukraina Viva Polonia”, літературні вечори, авторські читань українських письменників (Оксани Забужко, Сергія Жадана, Любо Дереша, Віктора Неборака, Юрія Андруховича). Популярністю тішиться проєкт DCF під назвою “Kino Ukraina”, який курує Анна Урсулєнко з закладу Україністики Вроцлавського університету.

Що стосується сучасної української міграції, пов’язаної з навчанням, пошуком роботи, кращого місця для себе та дітей, вона суттєво відрізняється від перших

хвиль. Можна назвати чимало факторів цих відмінностей: війна, корупція, нестабільність, прагнення радикальних змін в своєму житті, мрія про краще життя для дітей – перераховувати можна довго. Бажання перемін, почати все з початку в іншій країні, іноді відкриває в людях небачений раніше потенціал. Найважливіше потрапити на “хороший ґрунт” і в оточення доброзичливих людей. Перші хвилі міграції пройшли вже всі етапи – захоплення, розчарування і сприйняття та давно зрозуміли, що певні механізми, певні звички не працюють, а запорукою створення “свого” місця є відвертість, чесність, праця та взаємна пошана.

Як склалася Ваша кар’єра у Вроцлаві?

– Моя кар’єра майже повністю пов’язана з роботою спрямованою на підтримку іноземців які потрапляють у Вроцлав. Перший досвід праці з міжнародним середовищем я отримав під час навчання, коли був обраний головою комітету іноземних студентів у Вроцлавському університеті. Разом зі схожими організаціями з інших вишів і циклічно влаштовували міжнародні культурні інтеграційні події, обмінювались досвідом, організували спільні поїздки в гори. Після закінчення навчання я шукав своє місце. Трішки викладав, трішки перекладав. Працював в різних компаніях які займалися імпортом-експортом. Ключовим став 2006 рік, коли в Україні розпочалась потужна кампанія проєкту “Тепер Вроцлав”, формувалась перший склад робочої групи. Я досі дуже вдячний першій директорці проєкту Аллі Вітвіцькій-Дудек за запрошення

до співпраці, довіру і доручення перших відповідальних завдань.

Спільно з представниками вроцлавських вишів, наша команда працювала над підготовкою виїзних турів містами України у квітні 2007 року. Як на крилах несла нас інформація про рішення УЄФА щодо спільної організації Україною та

Польщею чемпіонату світу з футболу Євро-2012. Водночас відчувалось напруження спричинене політичною кризою в Україні.

Пам'ятаю кумедну ситуацію, коли кожний департамент міста Вроцлава мав свій колір, освітній мав помаранчевий. Ось уявіть собі, як в той бурхливий політичний час, великий помаранчевий автобус долає простори “блакитної” східної України, з презентаціями в Донецьку, Луганську, Харкові та інших містах.

Відтоді минуло вже 14 років, проект успішно розвивається та розширює географію своєї діяльності, поширюючи інформацію про славнозвісне місто Вроцлав серед закордонних абітурієнтів. Напрацьований досвід, контакти, мережа координаторів в вишах і бездоганна репутація дозволяють проводити чергові рекламні кампанії і отримувати задоволення і насагу від своєї роботи.

Як називається і чим займається організація, в якій Ви працюєте?

– Я працюю в Агенції розвитку вроцлавської агломерації (ARAW) – це акціонерне товариство, яке в 100% належить місту, та іншим 29 гмінам з агломерації. Основна діяльність ARAW спрямована на економічне зростання регіону, на створення умов для залучення іноземних інвесторів, що призведе до створення нових робочих

місць. Мета діяльності агенції полягає у підтримці розвитку і співпраці вроцлавської агломерації.

Ми відповідає за низку миських інформаційних та рекламних ініціатив – Invest in Wroclaw, Study in Wroclaw, Visit Wroclaw чи Made in Wroclaw. В структурі ARAW працює редакція офіційного інтернет-ресурсу міста wroclaw.pl, який видається також українською мовою.

За які проекти Ви зараз відповідаєте?

– В проекті Study in Wroclaw я працюю 15 років, від початку його заснування. Проект раніше був відомий під назвою “Tegaz Wroclaw”, а початково називався “Тепер Вроцлав”. У 2006 році це був перший в Польщі проект, в якому за сприяння міста об'єдналися інформаційні та рекламні акції вищих навчальних закладів. Інформаційно-консультаційні послуги, які надаються в Study in Wroclaw цілком безкоштовні.

До нас можуть звертатись абітурієнти або студенти, які планують розпочати або продовжувати навчання у Вроцлаві. Завдяки цьому проекту, успішно поступило і вивчилося, більше 4000 студентів. Пишаюсь учасниками проекту – випускниками вроцлавських ВНЗ, які знайшли свою стежку, які реалізують свої амбітні плани. Це працівники потужних корпорацій (деякі займають високі посади), підприємці, митці, вчителі та медики.

Другий проект в якому я задіяний, це reSTAR, що реалізує ARAW спільно з іншими урядовими та неурядовими організаціями. Проект передбачає низку різних ініціатив і заходів для сприяння процесу інтеграції та адаптації у вроцлавському суспільстві. Я відповідаю за координацію праці та дистанційне консультування у центрі для мігрантів.

Як виглядає структура Вроцлавських ВНЗ? Розкажіть, будь ласка, про форму власності, престижність, якість навчання, тощо?

– У Вроцлаві нараховується 27 вищих навчальних закладів (11 державних і 16 недержавних). Цей потужний науково-дослідний осередок є третім за величиною академічним осередком у Польщі (після Варшави і Кракова).

Іноземці охоче вибирають вроцлавські виші з огляду на якість освіти, міжнародне середовище, цікаву і різноманітну освітню пропозицію польською та англійськими мовами. Найбільш популярні серед іноземців спеціальності – це управління, логістика, медичні спеціальності, IT, міжнародні відносини.

Які саме ВУЗи охоплює Ваш проект і чому саме ці?

– Участь у проекті беруть 7 навчальних закладів. Чотири державні: Вроцлавський університет (UWr), Вроцлавська політехніка (PWt), Природничий універси-

тет у Вроцлаві (UPWr), Вроцлавський університет економіки та бізнесу (UEWr) і три недержавні: Університет бізнесу у Вроцлаві (WSH), Вища банкова школа у Вроцлаві (WSB) і Нижньосілезька вища школа (DSW). Проект є відкритим, тобто долучитись може кожний вищий навчальний заклад, який має бажання скористатись інформаційною підтримкою міста для запрошення іноземних студентів.

Які переваги надає Вроцлав студентам?

– Різноманітність спеціальностей, які пропонують вроцлавські виші, приваблює на навчання тисячі студентів, які можуть обрати гуманітарні, технічні,

економічні, природні, медичні виші, а також ВНЗ за художнім, музичним, театральним, спортивним, богословським або військовим профілем. Вроцлав приваблює не лише якісною освітою. Свідомий вибір міста спонукає розглянути його з точки зору перспектив розвитку, цікавих пропозицій працевлаштування та якості життя. Місто давно стало своєрідним брендом, який кликає тільки добрі асоціації.

Як виглядає співвідношення поляків та іноземців в освітньому середовищі?

– Нині тут навчається близько 112 000 студентів, з яких майже 7 500 – це студенти іноземці зі 113 країн світу, 50% яких складають українці. Загалом в Польщі навчається 82000 закордонних студентів, 39000 громадяни України.

Чи ці цифри змінюються з роками?

– Кількість іноземних студентів у Вроцлаві з року на рік динамічно зростає. В 2010 році їх навчалось біля 1500. Поступова інтернаціоналізація ВНЗ (впровадження міжнародних програм обміну студентів та науковців, збагачення пропозиції англомовних спеціальностей, участь в міжнародних дослідженнях, проектах, конференціях, якісне обслуговування під час процедури вступу іноземців та посилення PR Вроцлава – це середовище вийшло на зовсім інший, світовий рівень надання освітніх послуг. Я пишаюсь тим, що проект, в якому я працюю, мав суттєвий вклад в розвиток міжнародного академічного середовища міста.

Який пакет документів станом на сьогоднішній день має мати абітурієнт з України, для вступу ВНЗ у Вроцлаві?

– Кожний навчальний заклад має свої вимоги з якими слід ознайомитись на сторінках присвячених абітурієнтом. В стандартному пакеті для вступу на бакалаврат вимагається атестат з додатком перекладений на польську мову присяжним перекладачем та заверений апостилем. При вступі в магістратуру вимагається диплом бакалавра. Українські атестати та дипломи визнаються

в Польщі на основі міжнародних домовленостей, тому процедура нострифікації їх не стосується.

В кожному навчальному закладі працює електронна система набору реєструючись в якій можна вибрати спеціальність, заповнити свої дані, завантажити необхідні документи та отримати детальну інформацію щодо подальших кроків.

Важливим фактором є володіння польською мовою. Наявність сертифікатів та рівень володіння мовою залежить від обраного вишу. Одні ВНЗ вимагають сертифікати державного зразку, для інших достатньо провести онлайн розмову з кандидатом. Для вступу на навчання вимагається рівень B1/B2. Хочу нагадати, що отримання державного сертифікату з володіння польською мовою на рівні C1, дає право на звільнення з оплат за навчання у державних вишах.

З якими проблемами зіткнулися студенти-іноземці під час пандемії?

– Навчальні заклади у Вроцлаві доволі швидко адаптувались до дистанційного навчання. Від початку навчального року ВНЗ були готові до стаціонарної, дистанційної та гібридної форми навчання стосовно до змін епідемічної ситуації. До Вроцлава приїхали студенти іноземці, які розпочали навчання на спеціальностях пов'язаних з лабораторними заняттями. Гібридна форма навчання не тривала довго. Черговий локдаун переніс все навчання в режим онлайн. Для тих, хто від початку вчиться дистанційно це велика втрата університетської атмосфери, яку можливо відчуті перебуваючи стаціонарно на заняттях в обраному ВНЗ, спілкування з викладачами та друзями студентами. Це навчання з низьким рівнем самостійності, відповідальності, без навиків організації свого часу і оточення в інших реаліях ніж зона нашого комфорту. Але це все ще попереду.

Які особливості, для вступу у вищі для іммігрантів, котрі вже мешкають у Вроцлаві або їх батьки вже тут оселилися?

– Збільшується відсоток кандидатів, які будучи іноземцями закінчили середню освіту в Польщі. Це здебільшого діти мігрантів, які переїхали в Польщу всією сім'єю. Польській атестат(матура) звільняє з мовних іспитів. Інші умови залишаються без змін. Звільнені з оплат за навчання в державних вишах, можуть отримати іноземці, які мають Карту Поляка, карту постійного проживання або карту довгострокового резидента Євросоюзу. Всіх, хто бажає отримати безкоштовну консультацію з питань вступу у вроцлавські виші запрошуємо до офісу проекту Study in Wroclaw (ARAW) за адресою pl. Solny 14.

Які проекти від міста Вроцлав, можуть розраховувати українці і інші мігранти ?

– Влада міста дуже піклується про іноземців, які перебувають у Вроцлаві. У випадку українців свідчить про це призначення уповноваженої міського голови

Вроцлава з питань українсько-іспільноти. Цю функцію виконує Ольга Хребор.

Не важливо з якою метою українці приїздять до Вроцлава: працевлаштування, навчання, міграції сім'єю чи як туристи, кожний може розраховувати на підтримку і доступ до інформації, яка у даний момент необхідна. У Вроцлаві окрім ARAW, чимало урядових та неурядових організацій (як WCRS чи Фундація Україна), адресатами діяльності яких є саме мігранти. Організації співпрацюють а рамках реалізації Вроцлавської стратегії міжкультурного діалогу. В окремих дільницях міста, в місцевих громадах, працюють активісти, які організовують заходи для інтеграції місцевих мешканців. Мешканці Вроцлава українського походження такі ж самі сусіди як і інші: вчаться, працюють, роблять покупки, користуються і надають послуги, охоче інтегруються з місцевим суспільством, мають право голосувати за проекти з громадського бюджету, сплачують у місті податки.

– Це величезний сегмент користувачів міста. Вроцлав – це відкритий простір і влада міста дбає, щоб перебування у Вроцлаві було комфортним. Є теж речі на які президент міста не має впливу, як хоча б така боляча справа, як прискорення процедури видачі карт побиту, ці врегулювання залишаються в диспозиції воеводи.

Ваше бачення: місце українців в сьогоднішній і майбутньому Вроцлава?

– Українці вибирають міста де якість життя та соціальні програми для мігрантів є в пріоритеті стратегії міста. Тому на мою думку кількість мігрантів з України у Вроцлаві буде зростати. При такому великому впливі мігрантів (це переважно стосується заробітчан) посилюється тенденція до відокремленості, зростає сектор послуг які надаються своїми для своїх. Це не сприяє інтеграції з “приймаючим суспільством” і не мотивує до вивчення мови.

Протягом останніх років українську (іноді російську) чути повсюди: на вулицях, в громадському транспорті, кафе чи спортзалах. В працівників

перукарень, фастфудів, кур'єрських служб, таксі, важко не помітити східний акцент. Вроцлав звикає до зростання чисельності українців в місті. Звикає до інших стандартів – це вже не прибиральниці і працівники на будовах, до Вроцлава “релокуються” цілими сім'ями хороші спеціалісти, фахівці, підприємці, ресторатори тощо. Треба ще трохи часу щоб побороти стереотипи з обох сторін. ●

Олександр Бондар

Подай декларацію про доходи та податки у Вроцлаві

Вроцлав залежить саме від Тебе

#RozliczPIT

Насолоджуйся містом
завдяки знижкам та дешевшому
громадському транспортові MPK
в програмі "**Наш Вроцлав**"

www.wroclaw.pl/pit

Wrocław місто зустрічей